

Statenbrief

Informerend

Datum

28 februari 2024

Zaaknummer

2020-005439

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

Blad

1 van 4

Onderwerp

Ondersteuning Gelderse veerponten

Beleidsprogramma

- Bereikbaarheid

Ambitie

- Ambitie 5 Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder

1 Kern van deze brief

We informeren u, dat we voortaan gemeenten structureel voor 50% ondersteunen bij het dekken van exploitatietekorten boven de €50.000,- met een maximum van €500.000,- voor alle veren gezamenlijk per jaar. Hiermee bieden we een structurele financiële oplossing voor het voortbestaan van de veren in Gelderland, zoals in het coalitieakkoord is afgesproken. Bovenstaande is ook in lijn met het advies van de VNG. Dekking vindt plaats uit de structurele middelen van de ambitie verkeer en vervoer. We vinden leefbaarheid belangrijk en ondersteunen voornamelijk de veren die het hele jaar door varen en daarmee vooral scholieren en forenzen overzetten. We werken hiervoor een subsidieregeling uit. In deze subsidieregeling wordt uitwerking gegeven aan de provinciale ondersteuning, waarin specifieke voorwaarden worden gesteld richting de gemeenten en daarmee de veerexploitanten. We organiseren als provincie ook een jaarlijks afstemmingsoverleg, waarbij alle veerexploitanten, gemeenten, buurtprovincies en belangenorganisaties worden uitgenodigd. Hiermee faciliteren we de onderlinge informatie-uitwisseling.

2 Waarom ontvangt u deze Statenbrief?

Na een lange geschiedenis van ondersteuning van veren in Gelderland door de Stichting Veren Gelderland, zijn de financiële middelen van de stichting in 2024 uitgeput. Inmiddels zijn er meerdere rapporten over de toekomst van de veren opgesteld. In de Najaarsnota 2023 en de Begroting 2024 hebben we u aangegeven dat we in het eerste kwartaal van 2024 u een beleidsvoorstel zouden voorleggen.

3 Hoe bent u eerder betrokken?

In juni 2020 is het rapport 'Onderzoek naar Veren' vastgesteld en in september met uw Staten besproken (PS2020-442). Daarin is aangegeven dat het Verenfonds van de Stichting Veren Gelderland, vermoedelijk in 2024 uitgeput raakt. Uitgangspunt is en blijft dat de veerexploitanten en gemeenten verantwoordelijk zijn voor de exploitatie van het veer.

Daaropvolgend is er door VNG Gelderland (verder: VNG) een rapport opgesteld en is onder haar regie een werkgroep opgericht om te komen tot een uitgewerkt perspectief voor de veren. Hierover bent u in juli 2022 geïnformeerd (PS2022-502).

Datum

28 februari 2024

Zaaknummer

2020-005439

Blad

2 van 4

In maart 2023 heeft de VNG een advies uitgebracht (rapport 'Perspectief voor de veren'). Dit rapport is in de aanloop naar de provinciale verkiezingen aangeboden aan de diverse partijen. In het rapport worden aanbevelingen gedaan voor alle betrokken partijen, waaronder de provincie.

In de najaarsnota 2023 (PS2023-857) heeft u extra middelen beschikbaar gesteld om exploitatietekorten over vaarseizoen 2023 te dekken nadat het Verenfonds is uitgeput. Dit was een tijdelijke maatregel.

4 Samenvatting

In het coalitieakkoord geven wij aan bij te willen dragen aan het voortbestaan van de veren. We gaan de veren structureel financieel ondersteunen en organiseren een jaarlijks afstemmingsoverleg.

5 Informatie

De veren vervullen van oudsher een belangrijke functie voor de inwoners van Gelderland voor reizen naar werk, school of vrijetijdsbesteding. Dagelijks maken zij gebruik van een de vele Gelderse veren. Daarom hebben we in het coalitieakkoord nadrukkelijk aangegeven dat wij willen bijdragen aan het voortbestaan van de veren.

Wettelijk gezien heeft de provincie geen taak in het voortbestaan van de veren. Dit college hecht een groot belang aan de leefbaarheid van Gelderland en wil daarom graag wel een bijdrage leveren in het voortbestaan ervan. Uiteraard hebben ook andere partijen een rol hierin. Primair ligt de verantwoordelijkheid natuurlijk bij de exploitanten en de branche om te komen tot meer evenwicht tussen de uitgaven en de inkomsten. Ook de oevergemeenten hebben hierin een verantwoordelijkheid.

De provincie kiest nu voor een ondersteunende financiële rol richting de gemeenten. In de afgelopen periode is er geen actief inhoudelijk en financieel beleid geweest vanuit de provincie.

De provincie zal de veren gaan ondersteunen op twee manieren:

1. Structurele financiële ondersteuning aan gemeenten met 50% bij exploitatietekorten boven de € 50.000,-

De provincie besluit om via gemeenten, bij exploitatietekorten van meer dan € 50.000,- als provincie 50% financiële ondersteuning te bieden. Uitgangspunt is dat de oevergemeenten samen het exploitatietekort onder de € 50.000,- per veer dekken binnen de gemeentelijke begrotingen. De totale ondersteuning voor de veren gezamenlijk is gemaximeerd op € 500.000,- per kalenderjaar. We verwachten dat ca 6 – 10 veren financiële ondersteuning van de provincie nodig hebben. Dit voorstel is conform het advies in het rapport van VNG. Voor de provinciale ondersteuning wordt een subsidieregeling nader uitgewerkt. Als voorwaarde voor financiële ondersteuning verplichten we de exploitanten en gemeenten om te zorgen voor een gezonde financiële exploitatie. In recent overleg met VNG op 5 februari bleek dat er momenteel al een positief effect is bij de exploitatietekorten.

2. Informatie-uitwisseling met belanghebbenden met jaarlijks afstemmingsoverleg

Als provincie organiseren we jaarlijks een afstemmingsoverleg. Veerexploitanten, gemeenten, buurtprovincies en belangenorganisaties zijn hierbij welkom en kunnen onderwerpen agenderen en zijn tevens verantwoordelijk voor informatie inbreng over de betreffende veren. Door middel van dit overleg krijgen we inzicht in de effecten van de provinciale ondersteuning en de ontwikkeling van de veren in Gelderland.

Wij zorgen ook voor een goede informatie-uitwisseling met andere provincies. Dit is van belang, omdat de grote rivieren vaak de provinciegrens bepalen en de veerverbindingen vaak aansluiten bij oevergemeenten in een andere provincie.

Geen provinciale rol in vervangingsopgave en verduurzaming

In het rapport van VNG Gelderland wordt ook ingegaan op de vervanging en verduurzaming van de veren. De provincie ziet hierin momenteel geen rol voor haarzelf. Er zijn voor ondernemingen landelijke regelingen, financieringsmogelijkheden en borgstellingen waar gebruik van kan worden gemaakt via het RVO. Ook zijn er mogelijkheden binnen het Topfonds Gelderland (perspectieffonds).

6 Kanttekeningen en dilemma's en risico's

Er is onderzoek gedaan naar het aspect staatssteun. Hieruit blijkt dat wij extra voorwaarden moeten opnemen in de subsidieregeling om een bijdrage te kunnen leveren aan het exploitatietekort van de Gelderse veren. Gemeenten zullen veren moeten aanmerken als DAEB (Dienst van Algemeen Economisch Belang). Dat zal in de voorwaarden van de subsidieregeling worden uitgewerkt.

7 Duurzaamheid

Niet van toepassing.

8 Planning en control

De totale financiële ondersteuning bedraagt € 500.000,- per kalenderjaar. De dekking vindt plaats binnen de structurele middelen van ambitie 5 Verkeer en vervoer.

9 Participatie en communicatie

Zoals aangegeven heeft VNG Gelderland een advies uitgebracht die een rol schetst voor alle betrokken partijen. Hierin zijn exploitanten, gemeenten, regio's, gebruikersorganisaties en wij als provincie betrokken. Bij het opstellen van dit nieuwe Gelderse beleid is bestuurlijk overleg gevoerd met VNG.

Datum

28 februari 2024

Zaaknummer

2020-005439

Blad

4 van 4

10 Vervolg

In 2024 wordt de bijdrage vanuit de provincie met bovenstaande uitgangspunten verwerkt in een subsidieregeling.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

[Redacted]

- Commissaris van de Koning

[Redacted]

- Secretaris